Figenbladet

Himmelsk nyt | Sep. 2022 Studentermagasin for Teologi, Religionsvidenskab & Arabisk- & Islamstudier på Aarhus Universitet

"I Danmark sover jeg nøgen"

En venskabsberetning om en samtale mellem to mennesker. **Om to meget forskellige mennesker.** | S. 4

S. 8 | En tur i **Københavns Stormoské**

S. 13 | På besøg i **Københavns Synagoge**

S. 14 | Få styr på kærlighed og arbejde med **det hellige horoskop**

Redaktionen

Emil Poulsen
Teologi
5. semester

Sophia Fonager
Religionsvidenskab
7. semester

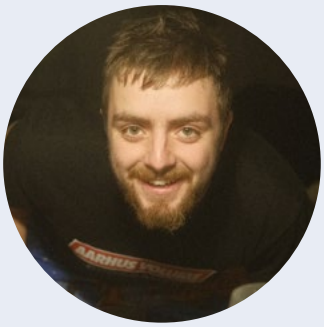

Søren Gad Hvas
Religionsvidenskab
7. semester

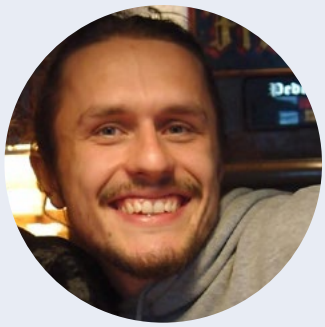

Andreas Nielsen
Religionsvidenskab
7. semester

Simone Møller
Arabisk- & Islamstudier
3. semester

Ida Langaeble
Arabisk- & Islamstudier
3. semester

Arabisk- & Islamstudier

Arabisk- og islamstudier handler om sprog, religion, historie, kultur, politik og samfund i den arabiske verden. Under uddannelsen får du forståelse for det arabiske hverdagsliv, og lærer om islam i og uden for den arabiske verden. På Arabisk- og islamstudier lærer man at læse, tale og skrive moderne standardarabisk. Man bliver ekspert i den arabiske verden, og lærer at skabe bro mellem Danmark og den arabiske verden inden for mange områder.

Religionsvidenskab

På Religionsvidenskab lærer man om samspillet mellem religion, kultur og samfund. Man studerer store verdensreligioner, fortidige religioner, nye religioner og religiøse strømninger. Der arbejdes også med religiøse fænomener som myter, ritualer, gudsopfattelser, legender og hellighed.

Teologi

Teologistudiet byder på fordybelse i mange af livets helt store spørgsmål om eksistens, erkendelse, moral, sandhed, mening, liv og død. På teologistudiet kommer man til at studere kristendommen og dens forståelse af Gud og menneskelivet, både i dens historiske udvikling og i sin nutidige udformning.

Laborare est orare

Figenbladet er et blad, der manifesterer aspekter af studielivet. Til tider er studielivet en legende let disciplin, et flow med umådeligt mange muligheder og det eneste man skal gøre, er at hoppe ombord. Andre tider er det en hård disciplin med autopiloter, plagiatforskrækkelser og onde kaffeånder. For at jage de onde ånder bort, må man have et mantra, der kan afhjælpe.

Figenbladets mantra har dette halvår været: at arbejde er at bede (læs: knoklen øger fromhed). Konsekvensen er få skriftlige produkter, men en benhård og intellektualiseret kerne, der snart er klar til at gå til eksamen. Kun én gang har det lykkes os at vige ånderne bort og vi drog til København.

Redaktionen har været udenbys både fysisk og mentalt. På ét døgn lykkedes det os at blive brændt af af Scientology Danmark (hvilket vi tager med os i graven) og deltage i både Shabbat-fejring på Krystalgade og en rundvisning i Nørrebros stormoske.

Kære studerende: Knokl og når I når den anden side – så berus jer i sommerferiens lediggang og åbne vidder, indtil I atter trænger til at fylde vidensbanken med abstrakte vendinger

- Redaktør, Sophia Fonager

I Danmark sover jeg nøgen

af **Ida Langeable**

En venskabsberetning om en samtale mellem to mennesker.
Om to meget forskellige mennesker.

Der hersker en dunkel stemning i midtbyen i Svendborg, da jeg sammen går med min ven på højre side. Det er tåget, men alligevel ikke. Måske er det mest fordi, at det har regnet hele formiddagen og solen endnu ikke har samlet sig kræfter til at bryde igennem den tunge dyne af grå skyer, der svæver over os. Svalerne flyver lavt, hvilket, min farfar har fortalt, er et tegn på, at torden er på vej. Jeg fortæller det til min sidemakker, som smiler med både mund og øjne, mens han siger "du lærer mig noget underligt nu, søster".

Søster har han kaldt mig, siden vi blev rigtig gode venner. Mere venner end blot at være hende, der hjælper og ham, der har brug for hjælp. Første gang han kaldte mig for søster, blev jeg både rørt og berørt. Over hans væsen, hans ordvalg og den forbindelse, der på magisk vis var skabt mellem os på trods af verdener til forskel. Ved brug af blot ét enkelt ord, som jeg selv bruger hver dag, når jeg snakker med min egen søster. Han skrev det ned. En stil givet i "Lær Dansk"-undervisningen, der skulle handle om familie.

"Min søster, Ida", hed historien.

Hver gang han siger det, danser mine celler af glæde og venskabskærlighed inden i. Så jeg kysser ham på kinden og griner mildt, mens vi går videre og endnu venter på, at himlen bryder ud i torden. Idet vi går andet skridt videre efter det uskyldige, dog kærlighedsfyldte, kindkys, peges der en finger mod os, mens to mumlende munde og stirrende øjne får tændt en ild i mig. En uforstående og måske endda rasende provokeret ild. Den er ubehagelig at mærke og den brænder mig en smule indvendigt, men inden jeg skal til at fare op, trækker min ven mig tilbage og får sagt, at det ikke er noget, vi skal tænke på. Nu vil han give frokost.
Han gør mig rolig og bare tanken om en frokost gør mig en smule mere sulten og fremtvinger en knurren, der giver mig ret i, at jeg godt ved, at han har ret. Jeg er bare ikke lige så vant til det, som han er, tænker jeg. Det skal jeg øve mig på. Så jeg starter der, for ikke alle kampe er store nok til at blive taget og jeg har efterånden lært, at man heller ej kan vinde alle kampe.

Vi går ind i den store, blå hjørnebygning på Café Arthur, hvor vi skal til at sætte os. Min ven kender ham, der står i køkkenet og jeg tager mig i at stirre beundringsværdigt på de to mennesker, der taler arabisk hen over den mørkebrune skænk, der skiller gæst og ansat ad. Men i deres latter, deres øjenkontakt og i deres smil findes der ingen skænk, der skiller dem ad. Så jeg smiler, selvom det eneste jeg forstod var "Salam Aleikum" og mit eget navn, der blev nævnt iblandt en sammensmeltning af ord, lyde og udtalelser, min nordiske hjerne ikke forstår sig på.

Hans ven hilser pænt på mig med et fast håndtryk og en venlig hånd på ryggen. Han har gemt et bord til os, for min ven havde allerede fortalt ham, at vi ville komme i dag. Vi sidder i en cafébås nede i hjørnet, hvor de grå farver udenfor dominerer gennem vinduet bag mig. Regnvejret, der så stille er begyndt at spille op til det begyndende tordenskrald, skinner på min ven, der allerede nærstuderer menukortet, selvom han altid bestiller det samme. Måske tror han, at de har tilføjet noget nyt, men jeg tror, at han blot vil blære sig med, at han har lært at udtale ordet "rødbede", da han nævner pariserbøffen. Jeg ved, at han hader kapers, så han ville aldrig vælge retten alligevel.

Han bestiller en burger med to bøffer, ost, bacon og hvad der ellers hører med. Jeg betragter burgeren med forbavsende øjne, for den må mindst veje et kilo. Fedtet løber lidt ud af siden på den, så den underste del af burgerbollen bliver fugtig. Hans ti fingre, der klemmer om burgeren, mens hans tænder bider en stor del af den over, som han næsten ikke kan have i munden, vidner om, at han er ligeglad med fedtet. I mellemtiden venter jeg på mit pitabrød med falafel og hører ham fortælle om, at han aldrig fik en burger på samme måde i Eritrea, selvom halvdelen af det, han siger, camoufleres af for meget mad i munden.

Jeg griner lidt ad ham. Mest fordi jeg synes, at han spiser lidt ucharmerende, men også fordi at jeg ikke kan lade vær med at tænke på, at jeg ikke kender mange i hans størrelse, der kan håndtere sådan en burger uden kniv og gaffel. Han spiser de næste par bidder mere yndefuldt end den første og så bliver et pitabrød på størrelse med mit hoved sat foran mig. "Velbekomme Shababs".

Vores samtale starter, som om at vi var to jævnbyrdige. Som om vi har de samme ting på hjerte, når vi taler om familie, venner og vores dagligdag. Dog er svarene er meget forskellige. Ikke fordi at det overrasker mig, men netop fordi at vi føles så ligestillet, at man i en hurtig vending godt kan glemme forskellene. Min mor og far arbejder og min søster studerer. Intet nyt på den front. Jeg har det godt. Holder sabbatår, arbejder og drikker en fyraftensøl engang i mellem.

Hans far er krig med Etiopien, men det har han været i et stykke tid nu. Han snakkede med sin mor forleden, der bekymrede sig for faren. Hans mor er ellers aldrig urolig, siger han til mig, mens hverken øjne eller mund smiler. Hendes bekymring har uden tvivl smittet ham og jeg ser det tydeligt, når han fører sin cola op til munden med rystende hænder. Jeg bliver lidt flov over, at jeg har siddet og talt om min familie på den måde, selvom jeg ved, at han gerne vil høre om den. Men alligevel kan jeg ikke stoppe med at tænke på, at det lyder som om jeg praler i forhold til ham.

Hans søster er gravid. Hans lillesøster. Havde hun boet i Danmark skulle hun gå til konfirmationsforberedelse og drikke et glas vin og føle sig voksen på grund af netop det. Jeg får et billede af, at hun ikke vil være voksen, når min ven fortæller om det. At hun bare vil være barn, men at hun blev nødt til at blive voksen, fordi alternativet er langt værre. Kvinder med børn har trods alt højere status end kvinder uden og ved at have et barn, slipper hun for militærpligten, som er enhver kvindes mareridt. Det er som om, at ordene overrasker ham, når han siger dem. Ikke lige inden og ikke lige efter, men i det sekund, at ordene formes mellem læberne ved hjælp af tungespidsen, så bliver han overrasket. Jeg ved ikke, om det er fordi, at han siger nogle ord med svær udtale, som han mestrer, eller om det er fordi, at han heller ikke forstår, hvorfor verden er sådan for hans lillesøster.

Vi har kendt hinanden i snart tre år, min ven og jeg. Det lyder af lang tid, men egentlig føles det ikke sådan. Det føles som om, at starten var en pligt fra vores begges sider, men nu fandt vi noget at være fælles om, så nu drives vi af lyst. Jeg hjalp ham med dansksproget, uddannelse, job og sociale færdigheder. Han skulle egentlig bare hjælpes, men endte med at lære mig en masse. Om livet i sin helhed. Om hvor uretfærdigt et lod, du kan trække, når du står ved Guds tombola og skal trække en skæbne. Han har lært mig om forskelligheder og dét at drage nytte af dem. At det er okay at have det godt, men aldrig at vende det blinde øje til, hvis man har mulighed for at gøre en forskel. Så jeg forsøger at efterleve hans vise ord.

”Det vigtigste er, at du løber. Du må aldrig stoppe med at løbe og du vil hellere skydes i forsøget end at blive fanget”

Jeg kan godt lide at høre ham fortælle om hans liv i Eritrea. Jeg elsker, når han karikerer sin mor, der står og råber ud ad døren, hvis de ikke har hørt, at maden er klar. Eller når han snakker om deres bondegård med fem kyllinger, en ged og en ko. Om hans forhold til hans bror, der minder meget om mit forhold til min søster. Nogle gange viser han sågar billeder derfra. Billeder som hans mor sender, når hun har mulighed for det. Billeder af hans barndomshjem, der for mig at se, er en hytte lavet af jord, lidt mursten og hvad der ellers har været til rådighed.

Han er stolt af sin familie. Over hans mor, der holder styr på gården og over hans far, der har overlevet så længe i sin tvungne militærpligt, der minder om tortur for den privilegerede dansker. Over hans storebror, der flygtede til Oslo og hans lillebror, der nærmest lige er ankommet til Tyskland. Min ven håbede, at hans lillebror ville nå til Danmark, så de kunne bo sammen, men det her er næsten perfekt og så kan han ikke ønske sig mere. Han beklager sig aldrig. Det fascinerer mig.

Så jeg er stolt af ham. Det fortjener han, at der er nogen, der er.

Grunden til, at vi skulle mødes i dag, er egentlig at han skal have hjælp til at finde en lærerplads. Han er efter et par år på VUC begyndt på tømreruddannelsen. Han er god til det. Det ser jeg tydeligt, når han stråler af stolthed over sig selv, mens han viser de ting frem, som han har bygget i undervisningen. Jeg synes, at skuret på billede nummer to er det flotteste projekt, han har færdiggjort endnu. Hans øjne og mund smiler, da jeg roser ham. Det varmer mig om hjertet, at han har fundet sin plads i en kaotisk verden.

Han fortæller tit om hans vej til at finde den plads, som var ment til ham. Den plads han har nu. Den er meget anderledes end min og selvom at jeg ikke altid har syntes, at livet er en let dans på roser, så er jeg nu alligevel taknemmelig for, at det var mine udfordringer. At de ikke var større end det. At jeg ikke skulle deltage i krig, blive tortureret eller flygte med livet som indsats. Med andre ord så er jeg taknemmelig for, at min skæbne ikke er min vens. Jeg ville også ønske, at min vens skæbne var anderledes. Men det var den ikke.

Min ven derimod er taknemmelig og til tider kan jeg undre mig over, hvordan det kan lade sig gøre. Hvordan han ikke lader sig styre af angst, traumer og vrede over, hvor meget ondskab ét menneske kan se gennem en kort ungdom. Men jeg forstår også, at han er taknemmelig for at få en anden chance. For dygtiggørelse, for kærlighed og venskaber. For omsorg og fællesskaber. For muligheder og en bedre verden, som han er blevet en aktiv del af.

Han har spist sin burger færdig før, jeg når at have taget mere end tre bidder af mit pitabrød. Jeg tror, at det er fordi at min ven spiser hurtigt, selvom han mener, at det er fordi jeg snakker hele tiden. Og ganske rigtigt snakker jeg hver gang, jeg har noget på hjertet, så når vi er sammen, stopper det aldrig. Han gør mig nysgerrig og ikke kun fordi, at han ikke bemærker den fugtige underbolle eller spiser en enorm burger på under et kvarter.

Regnen er begyndt at tromme på vinduet, som om den var med i et heavy-metal band. Det ser vådt, koldt og trist ud udenfor, men inde i vores cafébås er der varmt og trygt. Jeg kan ikke spise hele pitabrødet, så jeg lader det ligge indtil mine øjne bilder min mave ind, at den stadig er mere sulten. Imens drikker vi vores cola og taler om min vens lærerplads. De er svære at finde, siger han. Alle de andre kender nogen, der kender nogen og det er ikke tilfældet for ham, der kun har boet i Svendborg i 4 år. Han har hverken onkel eller en folkeskolekammerats far, der ejer et tømmerfirma, hvor han kan hive i nogle tråde og på den måde færdiggøre sin uddannelse. Han kender ikke så mange, som jeg gør, så jeg tilbyder naturligvis at spørge rundt og får skrevet til de, jeg kender, som ville vide noget om sådan nogle ting. Jeg selv kan ikke gøre så meget, da jeg ikke bevæger mig i den kreds, så jeg føler mig en smule magtesløs, da han med håb i øjnene kigger taknemmeligt på mig.

Jeg ved ikke, hvordan jeg skal undertrykke min ængstelse over ikke at kunne hjælpe tilstrækkeligt, så i stedet spørger jeg, hvordan man siger "tak for mad" på arabisk. Han griner ad mig, som om jeg var en syvårig, der lige havde spurgt, hvordan man laver børn, da han fortæller mig, at det gør man ikke.

Den første buldren fra himlen giver et sæt i os begge. Det var uventet. Mest fordi at et kort øjeblik havde vi glemt alt om verden udenfor og isoleret os i samtaler og cafébåse i ly for uvejret. Men virkeligheden rammer og jeg forstår for alvor virkeligheden, når vi taler om vores parallelle liv. Det føles nærmest uvirkeligt, selvom virkeligheden selv sidder lige foran mig og kigger mig dybt i øjnene.

Da jeg blev konfirmeret, flygtede hans bror, inden han skulle aftjene sin tvungne militærpligt. Da jeg drak mig fuld i min første øl, dansede og kyssede for første gang, sad han i en lastbil i Saharas Ørken uden mad og drikke i over en uge. På samme tid som jeg berusede mig i unødvendig væske og måtte tvinge en liter vand ned morgenen efter for at dulme kvalmen, sad min ven og tørstede sammen med cirka firs andre. I én lastbil.

Da jeg svømmede på stranden med mine venner fra gymnasiet, spillede minigolf og spiste en is, blev han tortureret og voldtaget af fængselsvagter i Libyen. Da jeg var nervøs for min første gymnasielle eksamen og følte, at resten af mit liv afhang af den ene time, jeg var inde og præstere foran lærer og censor, stak min ven af fra fængslet med patroner om ørerne uden at tænke på, at hele hans liv kunne afhænge af én enkelt patron.

"Det vigtigste er, at du løber. Du må aldrig stoppe med at løbe og du vil hellere skydes i forsøget end at blive fanget", fortæller han mig.

Jeg skal lige synke de første sammenligninger, jeg har lavet i mit hoved, mens han kronologisk og modigt går gennem sin flugthistorie over nogle af verdens mest farlige landegrænser. Jeg føler mig næsten forkert, fordi jeg har grædt gennem min ungdom og han ikke gør det samme. Måske tør han ikke fælde en tåre, for hvad hvis de aldrig stopper igen.

Jeg ved ikke, hvad jeg lavede, da han i båd ramte Italiens kyst, men jeg er sikker på, at jeg følte mig langt mere tryg. At jeg følte mig mere velkommen lige meget hvilket selskab, jeg var en del af på det tidspunkt. Selv hvis jeg var ked af det, utryg eller bange, så er jeg sikker på, at nogen holdt om mig, kyssede mig på panden og fortalte at det hele nok skulle gå. Og selvom at det hele gik for min ven, så var der ingen til at kysse ham på panden undervejs.

Jeg ved, at vi kommer fra to forskellige verdener. Nærmest som var vi fra forskellige planeter. Sådan synes det i hvert fald i mit privilegerede velfærdssind. Alligevel gør det mig nysgerrig, at han jo kender til begge sider af den enorme kulturvæg, der skiller et land som Danmark ad fra krigsramte lande. Jeg spørger ham, mens jeg intet svar forventer. Eller måske forventer jeg et svar, men jeg er bange for, at spørgsmålet bliver umuligt at svare på for ham. Jeg vil jo heller ikke træde ind på et territorium, hvor jeg ikke hører til og måske endda ikke er velkommen.

Jeg ved, at hans traumer er personlige og han nævner dem aldrig for mig. Han viser dem ikke og jeg ser ham aldrig, når han er knækket. Måske er han det aldrig, tænker jeg. Hvis det var mig, der havde den livshistorie i bagagen, så ville jeg frygte for mit liv og være bange hvert sekund i døgnets fireogtyve timer. Så jeg spørger, "hvad er den største forskel på Danmark og Eritrea?". Der bliver stille og jeg kan se, at han tænker længe over det, så jeg forsøger at komme ham i forkøbet ved at understrege, at det selvfølgelig er et så stort spørgsmål, at det nærmest er umuligt at svare på.

Alligevel standser han op ved en tanke, som han holder fast i, mens jeg bemærker ham være eftertænksom. Måske fordi han ikke ved, hvordan han skal formulere det, måske fordi der bare er alle forskelle, man overhovedet kan tænke på. Han kigger mig dybt i øjnene, mens han svarer, "I Eritrea sov jeg med sko på, men i Danmark sover jeg nøgen." Hans eftertænksomme blik bliver erstattet med et smil. Et bredt smil om munden, men hans øjne forbliver blanke.
De smiler ikke.

Vi har nu siddet, i hvad der føles som en hel ungdom, på den blå hjørnecafé i den svendborgensiske midtby. Det sidste tordenskrald har lydt og regnen er så småt begyndt at trække sig væk fra os. En smal solstråle rammer højre side af min vens ansigt, der synes helt blegt på trods af hans mørke kulør.
Jeg rejser mig mættet af pitabrød, kulturelt sammenstød og fortællinger, som jeg ved, vil bo i mig for evigt.

Jeg tager dankortet målrettet frem, men det bliver viftet væk med en kærlig hånd og min ven betaler vores frokost. Han mener, at han skal give igen, selvom jeg tænker, at jeg skylder ham et helt ungdomsliv. Vi går ud ad døren og hans ven råber farvel, mens klokken, der signalerer gæsters entré eller udgang klinger højlydt. Vi skilles lige udenfor og da jeg krammer ham farvel og ser ham dreje om på sin højre fod, ser jeg et smil fra hans mund og øjne, der ikke smiler, men heller ikke er blanke. De stråler af mod.

En tur i **Københavns Stormoské**

af **Simone Møller**

Efter en skøn tur fra Aarhus til København med Kombardo-Expressen, var vi klar til at opleve Københavns mangfoldighed, og den brogede folkeskare som kun København kan diske op med. Gående med hastige skridt igennem kebabbæltet på Nørrebro, kunne vi fornemme det der helt særlige præg af noget mellemøstligt. Vi havde kurs mod Hamad bin Khalifa Civilisation Centre, helt specifikt Khayr el-Barriya moskéen, hvor vi klokken 17.00 havde en aftale om en rundvisning i moskéen.

Da vi drejede ind på Rovsingegade, var det første vores øjne mødte Moskéens 20 meter høje minaret, som stod som et pejlemærke for os, og vi vidste, vi var på rette vej. Beliggende på Vingelodden, lige dér hvor vejen slår et knæk. Eller "hist, hvor vejen slår en bugt, ligger der en moské så smukt" hvis vi skal være lidt folkedigterske. Dét gør sig i al fald gældende for kulturcentret, der med sit beskedne omend flotte ydre, er lokaliseret midt imellem et overvældende antal bilforhandlere og et covid-19 testcenter.

Vi krydsede den trafikerede Rovsingegade og kiggede nu på to store hvide rektangulære bygninger med en bred trappe imellem, og den ene med en hvid, sfærisk kuppel på toppen. Efter lidt forvirring omkring hvorvidt vi skulle benytte os af kvindeindgangen, som unægteligt også lignede den indgang, der var tiltænkt turister, stødte jeg på en mand, som viste os til den rette indgang, hvor vores rundviser stod og ventede på os.

En imødekommende midaldrende kvinde bød os velkommen med jysk dialekt og et stort smil. Det var Lotte. Lotte fra Vejle, som for 27 år siden havde konverteret til Islam og dermed også rykket sine teltpæle op fra den jyske muld og placeret dem i København - og hun var ikke vendt tilbage siden. Alt dette fortalte hun smilende, mens vi tog vores sko af og satte dem i en af de mange hundrede skoskabe.

Vi fulgte efter Lotte en etage op, hvor vi - efter hun havde kontrolleret, at alle kvinder var forsvarligt tildækkede - trådte ind i kvindeafdelingen. Et stort rum, eller balkon, med rødt gulvtæppe og frit og godt udsyn over herreafdelingen, mihrāben og minbaren, kun adskilt af et grønt glasparti med blomster, inspireret af lyng fra den Jyske Hede. Moskéen emmede af en blanding af simpelt nordisk design kombineret med det klassiske design, der er at finde i MENA-regionen.

Med nysgerrige blikke og ivrige skridt endte vi i rummet ved siden af, som var en form for legerum. Her kunne børnene kan gå ind for at lege med legetøj eller læse bøger - heriblandt også Koranen. Et tilstødende rum fungerer som en slags mødelokale, hvad enten det er den lokale børnehave eller kvinder der ønsker undervisning i arabisk, der kigger forbi.

Vi gik på strømpefødder på det bløde gulvtæppe, for som Lotte sagde, så går man jo heller ikke rundt i sko på sine pæne gulvtæpper derhjemme - og det var det, moskéen skulle være: Et hjemligt sted. Vi kom en etage ned og ind i moskéens store sal, hvor et par enkelte herrer stadig sad og bad efter fredagsbønnen.

Hvor end man så hen, faldt den overdådige og detaljerige udsmykning en i øjnene. Et kig op afslørede Guds 99 navne på kalligrafisk arabisk, belagt med guld, skrevet i det indvendige af kuplen. Fra midten heraf hang en håndlavet lysekrone fra Tyrkiet med hundredvis af mundblæste glasdråber på. Hvor end hovedet drejede, så man en meget smuk og udførlig håndlavet ornamentering fra Marokko, på søjlerne til balkonen og langs moskéens vægge. Ligeledes er koranens sūra 55, al-Rahman, betydende 'Den Barmhjertige på dansk', skrevet rundt på moskéens vægge. Guldbelagt, selvfølgelig.

Disse er bare nogle af de komponenter, der spiller sammen med det simple nordiske design, hvilket binder kulturerne så fint sammen og gør moskéen ekstravagant på en æstetisk måde. Imens vi stod der, inspirerede af den flotte udsmykning, fortalte Lotte, at de har jævnlige besøg af både overrabbineren og præster, som de har et tværkulturelt samarbejde med - bare for at lægge lidt ekstra æg i den tværkulturelle kurv.

Moskéen er stor og kan tydeligvis rumme en del mennesker. Faktisk kan den rumme så mange, at der sommetider til fredagsbøn kan være 200-250 mennesker samlet - fordelt 70-80 kvinder og 160-170 mænd.

Det er svært ikke at føle sig hjemme, når man træder rundt på moskéens bløde, røde gulvtæpper, som findes i det meste af bygningen. Vi får at vide, at de udover deres dekorerende udseende, også besidder en mere praktisk og ret sej egenskab: Faktisk kan synshæmmede og hørehæmmede med høreapparater opfange frekvensen fra Imamen under Salah, så de også ved, hvornår de skal bukke og stå.

En fredfyldt følelse bredte sig i mig. Den stod i skarp kontrast til de artikler om uro i moskéen, jeg før havde læst. Jeg måtte derfor spørge Lotte om, hvad hun tænkte om det. Lotte afviste et hvert kendskab til uroligheder i og omkring moskéen, og forklarede at det muligvis kunne være en anden moské, måske endda den et stenkast nede ad gaden, som vi havde taget fejl af.

En storskærm med de 5 bedetider mindede mig om den fredagsbøn, der næsten lige er overstået, og jeg kan næsten høre imamen recitere koranen samt mærke fællesskabsstemningen, der samler sig om noget større end det enkelte individ.

Da vi trådte ud af moskéen og tilbage ud på den store trafikerede vej, bliver vi hurtigt enige om at fortsætte aftenen i mellemøstlig stemning. Derfor vandrer vi tilbage mod kebabbæltet og finder den eftersigende bedste københavnske kebab anno 2022.

På besøg i **Københavns Synagoge**

af **Emil Poulsen**

Allerede på gåturen ned ad Krystalgade kunne man fornemme stemningsændringen fra resten af det pulserende København. Klokken var 09:20 på en lørdag formiddag, men de to stærkt bevæbnede politimænd, som stod stationeret på hver sin side af gaden, havde vist allerede været der længe. Bag den ene kunne vi se vores gåturs mål: Københavns Synagoge, omkranset af højt gitter med 12 solide søjler, symboler for Israels 12 stammer. Efter en mindre konversation og fremvisning af vores taskers indhold til de civile vagter, fik vi lov at komme ind bag forskansningen, ind til det allerhelligste og snart 200-år gamle mødested for de danske jøder.

Med en lånt kalot på hovedet fik vi to, som måtte gå ind ad herreindgangen, lov til at træde ind i synagogerummet. Et rum, som på mange måder er overvældende at træde ind i - vægge med guldornamentering og guldbelagte hebraiske citater, centralt placerede og bagoplyste stentavler, en stor og gylden menorah var bare nogle af de mest iøjefaldende udsmykninger. Vi ankom forholdsvis tidligt til den næsten 3-timer lange shabbatgudstjeneste, og satte os på bænken til lyden af få, men stærke, ældre mandestemmer, som sang salmer og bønner sammen under ledelse af overrabbineren Jair Melchior selv. Hver mand bar selvfølgelig kalot, men var derudover også dækket af en tallit, hvor der i kraven var indgraveret hebraiske bibelcitater. Kvinderne, som ikke sad i det centrale synagogerum, sad oppe på den åbne førstesal, hvor de kunne se ned på, hvad der skete nedenunder. Som tiden skred frem stødte flere folk til, både børn og voksne, og det kulminerede omkring kl. 10, da det første højdepunkt i gudstjenesten blev nået: Åbningen af det store, klædedækkede skab kaldet Aron HaKodesh, hvori torarullerne ligger trygt og godt.

I dagens anledning blev to af de store og over 250 år gamle skjoldbesatte, fløjlsbeklædte-og-bjælde-påsatte pergamentruller bragt frem. Efter en afklædning af alle pyntegenstandene blev de lagt frem på Bimahen, læsepulten, oprullede til dagens tekst (Leviticus, kap. 9-11). En times oplæsning, eller nærmere sang, fulgte kun afbrudt af, at forskellige mandlige medlemmer blev kaldt op til Bimahen og fik lov at udtale en bøn over Toraen (dog på vokaliseret hebraisk), inden læsningen fortsatte. Vi blev fortalt af en venlig sidemakker, at de alle kunne komme op og sige en bøn over Toraen, for alle kunne tale vokaliseret hebraisk, men de, som fik den ære at læse op fra selve Torarullen, var nogle rigtig skriftlærde, for det var kun et fåtal som kunne klare den uvokaliserede version. Dette viste sig tydeligt, da den heldige oplæser var færdig og blev mødt af highfives, skulderklap og lykønskninger på vej tilbage til sin plads, med nærmest rockstjerne-agtige vibes. Efter oplæsningen blev rullerne igen pyntet, inden de under stor procession blev båret rundt blandt medlemmernes bænke, og mændene fik lov til at røre skjoldpladerne. Det er i sandhed en særlig følelse at have stået en armslængde fra en overrabbiner, som bar rundt på en ældgammel Torarulle.

Da rullerne igen var kommet ind i Aron HaKodesh, fulgte prædikenen. Hele gudstjenesten havde indtil nu foregået på hebraisk i både bønner og salmer, men prædikenen blev leveret på dansk. En spændende eksegese fra overrabbiner Melchior om den 4. plage mod egypterne, som omtales i Exodus, og om Jahve som dommer over folket. Prædikenen, og dermed gudstjenesten, blev sluttet af under endnu en bøn og en sang.

Dykker man ned i etymologien, så kommer synagoge af det græske Συναγωγή, og betyder 'samling, forsamlingshus' (Ifølge C. Berg), og det må man i sandhed sige, at det er. Det er en markant omvæltning at komme fra en dansk folkekirke-gudstjeneste, hvor man nærmest bliver skyet, hvis ikke man overholder strenge sociale normer om ro og orden, til at komme i en synagoge. For en synagoge er i sandhed et samlingssted. Man kommer i lige så høj grad i synagogen for at møde sine venner og familie, som man kommer der for gudstjenesten. Både under sang, bøn og oplæsningen skulle alle, som passerede hinanden, lige høre til hvordan det gik med det hele; børnene, hunden, arbejdet. Børn legede sammen mellem bænkene, og de ældre mænd uddelte slik. Vores venlige sidemakker fortalte os, at det jødiske trossamfund i Danmark var tæt knyttet sammen, fordi mange kendte hinanden fra barnsben, da de havde gået sammen på den private, jødiske skole i København eller mødtes i de jødiske sportsforeninger. Lige så venlige de var overfor hinanden, lige så venlige var de overfor os. Under de hebraiske bønner, sange og oplæsninger, kom de gladeligt hen og forsynede os med hebraisk-danske udgaver af Mosebøgerne, fortalte om hvad der foregik og hjalp os med at slå op på de rigtige sider.

Inden vi forlod synagogen, blev vi inviteret med til fællesmåltidet, som altid foregik efter shabbatgudstjenesten, i de tilstødende lokaler. Da vi desværre havde en bagkant med en bus hjem til Aarhus, måtte vi afstå, men næste gang, når vi besøger dette helt specielle sted igen, så skal vi have den kiddush med.

Det hellige

Klippegeden
22. december – 20. januar

Du har været stædig i en længere periode, og nu er det tid til nye toner. Vi anbefaler, at du fylder din printer op med nye patroner.

Kærlighed
Du matcher rigtig skidt med fladlus. Det er ubehageligt.

Arbejde
Du er en rigtig arbejdsnarkoman, bliv ved med det.

Brandmanden
21. januar – 18. februar

Du er on fire. Denne måned er din måned. Oplever du muligheder, sig ja. Gullasch, strippere, penge - du kan få det hele.

Kærlighed
Du matcher med alle.

Arbejde
Du er dårlig til at holde hovedet koldt, så hvis du ikke allerede er brandmand: bliv brandmand.

Torsken
19. februar – 20. marts

Merkur står i retrograd, og din ascendant er en torsk. Trist for dig. Derfor kan vi anbefale, at du graver et skjorteærme ned sydøst for templet i Tilst ved næste fuldmåne, så kan du blive til en lækker sild.

Kærlighed
Bid ikke på den første og bedste for der er andre fisk i vandet - du er ikke alene. Din rogn skal nok blive solgt til 160 kr. kiloet. En dag.

Arbejde
Har du opført sig som en rigtig torsk? Sådan er livet.

Krabben
22. juni – 22. juli

Nordstjernen er gået over i syd. Den vil finde dig, og den betragter dig. Den kan li' dig. Hvis du har planer om at gøre noget, så gør det modsatte.

Kærlighed
Du matcher godt med frikadeller. En go' håndduns kan man aldrig tage fejl af.

Arbejde
Du har taget meget fra personalekassen, og det skal du bare blive ved med.

Katten
23. juli – 23. august

Du er et rumvæsen i forklædning. Scientology leder efter dig, for du er Den Udvalgte!

Kærlighed
Find et menneske, thi de vil fodre dig og ae dig. Du matcher godt med enebarnet.

Arbejde
Gør det du er bedst til, og gå op og læg dig.

Don Juan
24. august – 23. september

Carlsbergvognen triller afsted, og du kom ikke med. Du må ty til Ceres og finde din egen vej. Held og lykke - vi kan anbefale Google Maps frem for alle de andre apps. P. S. Husk at rydde op efter dig.

Kærlighed
Du er et rigtigt kattemenneske, men pas på katten, for den bider. Og den har garanteret rabies.

Arbejde
Dit job som piccolo/-ine giver dig ikke andet end tørt brød på bordet, så løsn op, Don Juan. Du kan passende kombinere dit arbejdsliv med dit kærlighedsliv

horoskop

Fåret
21. marts – 20. april

Noget er lidt uldent, astrologerne ved ikke helt hvad der er galt. Det hele er underligt. Pøj pøj med det.

Kærlighed
Strik en god sweater, hvis du holder af nogen, vi kan anbefale merino.

Arbejde
Dit kald – menneskefisker.

Den hellige Ko
21. april – 21. maj

Mælkevejens luner har sladret, og vi kan se dine luskede bagtanker. Du bør opsøge et orakel (for eksempel en astrolog) og få dig en 1:1 coaching session. Du er ikke alene.

Kærlighed
Matcher super fint med tømrerlus og tømmermænd.

Arbejde
Folk bliver slået ned omkring dig. Lad vær med at lokke folk i fordærv, bare fordi Moses ikke er der.

Enebarnet
22. maj – 21. juni

Du er alene i verden. Det er ikke så godt. Vær mere som en tvilling.

Kærlighed
Findes ikke. GG no re.

Arbejde
Du vil trives godt med egne opgaver. Måske hjemmekontor er noget for dig?

Badevægten
24. september – 23. oktober

Hvor længe vil du ydmyge dig? Du lader folk træde på dig og din ryg er træt. Stjernerne siger stop.

Kærlighed
Du elsker fødder, men det må stoppe.

Arbejde
Du har styr på ligevægt. Du skal være revisor.

Ørentvist
24. oktober – 22. november

Dit navn det står med prikker, pas på det ikke stikker. Du bor tit på andre folks badeværelse eller sengetøj. Husk at være god ved dem. Så kan du være en velkommen gæst

Kærlighed
Lick it before you stick it

Arbejde
Stik ikke folk i ryggen. De kvaser dig. Ellers kan du måske blive ansat som knibtang.

Skyderen
23. november – 21. december

Du har mistet målet og har sigtet forkert. Hvad er der sket? Det skal vi fortælle dig: Merkur står i retrograd indtil næste uge, og derfor er der fusket med det kosmiske regnskab. Indtil da må du hellere pakke dig ind i vat, for sigter du forkert, kan du ramme skævt.

Kærlighed
Hold dig til den målrettede jomfru, den vil kunne hjælpe dig med at ramme lige. De er så pertentlige.

Arbejde
Husk at betale til personalekassen, ellers kommer du ikke med firmaet i Djurs Sommerland.

Figenbladet

Er der emner du ønsker belyst, tager vi det gerne op i Figenbladet – du er ligeledes altid velkommen til at sende artikler, digte, jokes, billeder eller kommentarer til os på FB.